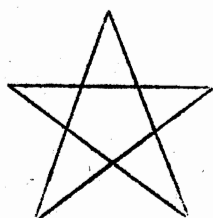


Oude en nieuwe inwijdingsprocedures



orde der verdraagzamen
s-Gravenhage

no 82

fr. excl. port

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE



Secretariaat:

Bazarstraat 33 Den Haag Tel. 639871

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Barentzstr. 48 Den Haag tel. 637383

OUDE EN NIEUWE INWIJDINGSPROCEDURES.

Het begrip inwijding is zo oud als de wereld. Als we b.v. eens gaan kijken bij de vroegere oude stad van Dsjengis Khan in de Karakorum, dan vinden we daar nog een klooster dat lange tijd een zeer belangrijke plaats van inwijding is geweest. In de tijd van Amenhotep IV vinden we ook een groot aantal inwijdingstempels in Egypte en zelfs vroeger zijn die plaatsen te vinden.

De inwijdingen zijn altijd gekoppeld aan een bepaald geloof, een bepaalde filosofie, een bepaalde denkwijze. Het is natuurlijk heel interessant te zien, hoe de mensen denken en waarom. Maar misschien even interessant is het te zien, hoe zij eigenlijk de inwijding in elkaar hebben gezet. Want u moet niet vergeten, dat een inwijding in zekere zin een beproeving is. En die beproeving wordt natuurlijk altijd gegeven in overeenstemming met de tijd. Om u een voorbeeld te geven:

In een tijd dat niemand meer wandelt, kan het een beproeving zijn iemand 10 km te laten lopen. In een tijd, dat iemand honderden kilometers te voet pleegt af te leggen, is het geen beproeving. In een tijd dat iets volgens de zeden is toegelaten, kan het eenvoudig een deel zijn van een inwijdingsgebruik. In een tijd dat de mens dat niet meer als zodanig accepteert, is het niet meer bruikbaar en dan moet men er iets anders voor vinden.

De inwijding zelf blijft in zekere zin zichzelf gelijk. Of we nu kijken naar de eerste inwijding of naar de laatste, het is altijd hetzelfde: de mens wordt vrijgemaakt van zichzelf. Hij wordt gebracht tot een aanvaarden van een groter leven en eventueel het gebruik van de krachten, daartoe behorend en het dragen van de aansprakelijkheid, die met zo'n verhoogde status van bewustzijn nu eenmaal gepaard gaat.

De gebruiken zijn echter in grote mate gewijzigd. Er zijn enkele symbolen, die blijven overgeleverd maar die hun zin verliezen. Zo is b.v. de doop in het begin een methode om iemand te reinigen, als hij in een stam wordt opgenomen, waarin hij niet is geboren. Wat later wordt het een inwijdingsgebruik, waarbij door de doop wordt te kennen gegeven, dat men alles achterlaat om toe te treden tot een nieuwe gemeenschap.

Weer wat later zien we de doop als een methode om de mens vrij te maken van een te beperkte oude geloofsvorm. En in deze tijd zien wij de doop juist weer als een binding aan een geloof; een soort bovennatuurlijk wasmiddel voor de ziel. Kijk, daar hebben we dus een gebruik, dat zijn betekenis heeft veranderd.

Aan de andere kant zullen we heel vaak stellingen ontdekken, die gelijk zijn gebleven, terwijl de procedures geheel zijn veranderd. Om een eenvoudig voorbeeld te geven:

Een neofiet, die inwijding zoekt, zal altijd een zekere beheersing moeten bezitten. Hij mag geen slaaf zijn van zichzelf en hij mag niet bang

zijn. Eén van de proeven, die in de oudheid werd genomen, was om die mens tussen dieren te sturen: b.v. slangen, alligators e.d. Hij moest zich daar een bepaalde tijd ophouden en als hij eruit kwam, was hij of krankzinnig of hij had zijn angst afgeleerd.

Diezelfde angst moest later op een andere manier worden weggenomen; en we krijgen de z.g. onderwereldtochten, waarbij de mens de beproevingen van de vier elementen doormaakt.

Ook die inwijding is niet altijd helemaal aanvaardbaar. Het resultaat is, dat men al heel snel overgaat tot de eenzaamheid als inwijdingsproef. We vinden die in de inwijding van Amenhotep, waarover ik heb gesproken. We vinden soortgelijke inwijdingen in de oudheid in Thibet en zelfs ook nog betrekkelijk recent. We vinden die inwijdingen zelfs nog overgeleverd - ofschoon de betekenis misschien een klein tikje is verloren gegaan - in de meditatie, die men bij de opname b.v. in een Loge heeft te doen; dus voordat men kan binnentreden.

Tegenwoordig kan men echter moeilijk iemand in een graf leggen, hem overspoelen met bloed of hem dopen met bloed, hem opsluiten in een grafmonument in de verwachting dat hij er misschien niet levend meer uitkomt. Dat kan niet in de moderne tijd. En dus zal de moderne inwijding uit iets anders moeten bestaan. Zij zal gebaseerd zijn op een isolatie van de neofiet van de wereld. Hij moet deel blijven uitmaken van het leven - dat kunnen we niet vermijden - maar hij moet afgezonderd zijn, hij moet steeds minder vrienden en bekenden hebben, hij moet op den duur helemaal eenzaam staan. In die eenzaamheid moet hij dan zichzelf meester zijn. Hij moet begrijpen, hoe hij vanuit zichzelf zijn relatie tot de medemens bepaalt en hij moet die eenzaamheid a.h.w. overwinnen door eigen kracht.

Dat is een procédé, dat op het ogenblik o.m. wordt toegepast bij bepaalde inwijdingen vanuit de geest. Maar we zien het ook bij de inwijdingen van de Witte Broederschap. Hier is de gedachte: De mens, die in gevaar alleen is, die zich niet kan beroepen op anderen, zal worden geconfronteerd met zijn ware persoonlijkheid. In deze confrontatie zal hij ontdekken wat hij werkelijk is; en indien hij dan in die ware persoonlijkheid kan handelen, is hij ook in staat om alles, wat die werkelijke persoonlijkheid kan aanvaarden, te verwerken en uit te dragen in de wereld. Hij kan dan de verlichting ontvangen.

Er zijn gebruiken, die ook al op een eigenaardige manier veranderen, zoals b.v. de kwestie van harmonie.

Harmonie, eenheid, is een principe dat we in elke inwijding en in elk inwijdingsritueel terugvinden. Er is een erkenning van een broederschap, van een toebehoren, dat zonder beperkingen dient te zijn. In de vroegste inwijdingen is dat in een mannengemeenschap. Je bent a.h.w. de bloedbroeder geworden van een aantal mensen. Je moet voor hen instaan, je deelt al je bezit met hen, je eet gezamenlijk uit dezelfde schotel; er is geen verschil meer. Wanneer één van hen iets doet, dan hebben ze het allemaal gedaan. Het gaat zelfs zo ver, dat in bepaalde oude inwijdingsriten allen een gelijke naam aannamen. Het klinkt misschien een beetje vreemd; maar als je 20 man ziet zitten en je vraagt: Hoe heet je? Dan zeggen ze allemaal: "Jan." En wanneer Jan I b.v. heeft gezegd: "Ik be loof u dit of dat," dan is dat net zo goed, alsof ze het alle 20 hebben gezegd. De belofte blijft bestaan.

Later wordt de harmonie een klein beetje anders gezien. We vinden dan veel sexuele ritens, wat vanuit het modern standpunt misschien zeer orgiastische bijeenkomsten veroorzaakt, maar waarbij wederom het prijsgeven van jezelf een zeer belangrijke plaats inneemt. Want je aanvaardt alle verplichtingen van de gemeenschap; je hebt deel aan alle genietingen, aan alle mogelijkheden van de gemeenschap, er is geen onderscheid.

We vinden dergelijke ritens later verbasterd terug b.v. in de Kalidienst. Het tegenwoordige karnaval is eigenlijk zelfs nog afgeleid van

feesten, die een soortgelijke bedoeling hadden. Later echter werd de vrouw ook bezit-dragend; d.w.z. ze bracht een bruidschat mee en ze was grotendeels in de maatschappij deel van de bezittende klasse, ze bestuurdde vaak een groot gedeelte van het vermogen van de familie. En men kon haar dus niet eraan blootstellen, dat ze eventueel kinderen zou voortbrengen, die niet van haar waren; dan zou de sociale ordening in gevaar komen. En daarom werden die gebruiken tegen gegaan. Helemaal tegen gaan kon men ze natuurlijk niet, maar ze werden gekanaliseerd en hun inwijdingsbetekenis ging verloren.

Men zocht toen naar een andere methode om die eenheid uit te drukken. En hier krijgen we dan de kwestie van de vervangende taak.

Iemand heeft een bepaalde taak en een ander maakt haar af. Je gaat uit om iets te doen dat onmogelijk is; de hulp van je broeders maakt het je mogelijk. Je wordt in de geest vaak geconfronteerd met grote demonen en krachten; je moet er zelf tegen worstelen, maar je ontdekt, dat je niet alleen bent; je bent eigenlijk het conglomeraat van de inwijdingsgroep, waartoe je behoort. En op deze manier wordt je je er ook van bewust, dat je niet alleen bent; en wat meer is, dat je eigenlijk geen rechten hebt. Het typische van een inwijdingsgenootschap is nl. altijd weer, dat niemand daarin specifieke rechten heeft boven de ander. Men kan wijzer zijn dan de ander, men kan meer weten dan de ander, maar verder kan men nooit recht uitoefenen, omdat men bekwamer of rijker is. Men heeft alles gemeen.

Het is duidelijk, dat ook deze vorm van harmonie op een gegeven ogenblik moet vastlopen. U heeft ongetwijfeld in de geschiedenis geleerd, hoe groepen, welke die richting uitstreefden, te vuur en te zwaard werden vervolgd. Denk maar eens aan de Albigenzen. En het resultaat is geweest, dat de nieuwe inwijdingsgroepen hebben gezocht naar andere wegen. Eén ervan is geweest de inwijding door iemand te laten reizen. Men moest dus ver zoeken om hem een tijdlang in een gemeenschap te brengen van voor hem totaal vreemden, die allen geestelijk zijn meerderen waren, waar hij kon leren dat zijn waardigheid binnen de groep afhankelijk was van zijn eenheid met de groep.

Maar ook dat werd steeds minder mogelijk, omdat op aarde een werkelijk afgelegen dorp, dat geïsoleerd is, haast niet meer kan bestaan; er komen altijd vreemdelingen.

Zo heeft men nu een netwerk gespannen, waarbij men van onbekenden en door onbekenden op een bepaald ogenblik de steun krijgt, die nodig is. Men krijgt dus alle hulpmiddelen. Men wordt geholpen, zonder dat men weet waarom, terwijl men zich gelijktijdig alleen voelt staan, totdat men begint te vertrouwen op de onbekende helper, die deel moet zijn van de gemeenschap van ingewijden, waartoe men ook zelf hoopt te behoren. Op die manier komt er een vertrouwen in de gemeenschap, waarbij je je afhankelijk weet van die gemeenschap; en je gaat op jouw manier het doel van die gemeenschap verwerkelijken door anderen te helpen.

Deze gedachtengang speelt overigens in de moderne tijd vaak een grote rol. In het verleden was het gebruikelijk om iemand, die een inwijding zocht, een heel lange tijd te beproeven in afzondering. Je maakte hem leerling-priester, je zond hem desnoods voor een paar jaar de wildernis in, je liet zo iemand een half leven studeren en dan, wanneer hij geschikt was bevonden, werd hij ingewijd. Dan kwamen zijn leraren erbij en werd hem de kennis gegeven, die nodig was om geestelijk iets te bereiken. Maar een afgesloten groep in deze tijd is een groot gevaar voor de mensheid. En daarom kan de nieuwe inwijding de afgeslotenheid van groepen niet meer hanteren. Dan zou een inwijdingsgenootschap zo iets worden als een vakvereniging en zou zo'n groep ongetwijfeld geneigd zijn agressief te worden tegenover de buitenwereld.

Het resultaat is, dat men in de plaats van de sterke beslotenheid en daarbij ook de sterke gerichtheid van de inwijding moest overgaan tot het haast ongemerkt verschaffen van inwijdingsmateriaal aan mensen in de normale wereld. Een woord dat je hoort, een boek dat je leest, een ingeving die je krijgt, een fluisterende stem die je meent te horen, al die dingen samen vormen op het oogenblik het patroon van inwijding. Zoals eens de leerling beetje bij beetje uit alle onderricht, uit alle ritën, zich een beeld kon vormen van een cosmische werkelijkheid, zo kun je dat nu aan de hand van allerhand schijnbaar onbelangrijke verschijnselen. De kennis, die de inwijding vroeger bepaalde, was ook een andere dan tegenwoordig. Het vreemde is, dat vroeger juist de wetenschap en ook de stoffelijke wetenschap in de inwijding altijd een rol speelde. Iemand, die waardig was om ingewijd te worden, wist veel meer dan de gewone mensen van zijn tijd van chemie, kruidenkunde, geneeskunde, sterrenkunde (of tegenwoordig zouden ze zeggen sterrenwielarij), kortom, hij was wetenschappelijk gevormd. Dat kon. Want in die tijd waren de mensen zelf niet wetenschappelijk gevormd en daardoor was het mogelijk die wetenschap te gebruiken als basis voor een esoterische leer.

Op het oogenblik echter dat de gehele wereld wetenschappelijk meent te denken en daardoor elke leek zijn eigen axioma's en dogma's gaat opstellen in de wetenschap, valt de wetenschap als zodanig weg. Want zodra invloeden van buiten gaan optreden, is er geen vaste basis meer voor de esoterische structuur. Zo moet in de moderne inwijding juist worden gezocht naar datgene, wat niet wetenschappelijk, wat niet redelijk is.

Van de inwijding der redelijkheid gaat men over tot de inwijding der onredelijkheid. En die onredelijkheid vinden we dan b.v. doordat men zich bezighoudt met spiritisme, astrologie, het gebruik van mediamieke krachten, genezing langs geestelijke weg enz. Het zijn allemaal dingen, die wetenschappelijk niet vast staan. Maar als je daarvan een beeld hebt, dat voor jou redelijk is (niet voor de wereld) en dat volledig je eigen denkwijze onderstreept, dan heb je ook hier weer een praktische basis, waarop je de filosofie kunt baseren, die je moet voeren tot inwijding.

Ook hier is dus wel een heel grote verandering. Eens was het de gewone mens die geloofde; de ingewijde die wist, tot op zekere hoogte. Tegenwoordig is het de gewone mens die meent te weten; de ingewijde moet geloven.

Hier zijn de inwijdingsgebruiken wel heel wat veranderd. De eis van het persoonlijk denken blijft bestaan. De eis van het persoonlijk aanvoelen en beleven blijft bestaan. Maar de eis, dat je dit moet doen op een redelijke en logische basis, vervalt. In de plaats van de logica en de rede, die al te veel het wereldpatroon beheersen, moet het geloof komen. Want, vrienden, een inwijding moet de mens losmaken van de gewone mensheid. Niet om hem eruit te verdrijven, maar om het hem mogelijk te maken vollediger, intenser te leven dan hij anders kan doen. En u zult wel begrijpen, dat je daarvoor dus een sterk verschil moet scheppen - vooral bij de neofieten - tussen de gewone mens en degeen, die een inwijding zoekt. En dat kun je alleen doen door in alle dingen een beroep te doen stellen op iets, dat niet algemeen bruikbaar is.

Met deze eerste reeks punten heb ik geprobeerd duidelijk te maken dat het verschil tussen de oude en de nieuwe inwijding (vooral in de gebruiken) dus niet is voortgekomen uit louter dwaasheid; dat het niet alleen maar een kwestie is van: we willen eens wat anders. Het is noodzakelijk dat die vernieuwing ook in de inwijding doordringt, omdat alleen op die manier de ingewijde zich kan losmaken van het normaal menselijke.

Nu moeten we eens gaan kijken wat er voor gebruiken zijn. En dan wil ik allereerst een paar inwijdingsgebruiken van de oude godinnen aanhalen. Ik zeg "godinnen", maar het is eigenlijk één godheid; het is de kracht der natuur (de materie), die als moeder-godheid fungeert (godin) tegen-

over de geestelijke godheid (de levengevende godheid), die de Eeuwige is.

De verering van de natuur is van het begin af aan heel sterk geweest. Dat is ook logisch. Iemand, die een inwijding wil zoeken en daarbij buiten de materie wil staan, die heeft niets, waardoor hij zijn inwijding kenbaar kan maken. Er is water genoeg, maar er is geen beker om het in op te vangen. Er is vuur, maar er is geen middel om het vuur te hoeden. De inwijding heeft dus geen zin, tenzij ze is gebaseerd op de tweeheid der verschijnselen, die in elkaar tot eenheid komen.

De inwijdingen van die oude godinnen waren niet eenzijdig. Zij gingen dus niet alleen uit van b.v. Ishtar, Isis (Ceres komt er ook bij te pas, daar is ook een mysterie geweest), Venus enz. enz. Zij allen hadden daarnaast de grote godheid. We vinden dat zelfs terug bij sommige richtingen, die eigenlijk volledig christelijk zijn. Bijvoorbeeld de richting, die de z.g. tovenaars Simon (hij wordt nog genoemd in de apocriefe handelingen) had, was die van de Pistis Sophia (Sophia: wetenschap, het huwelijk van het licht met de wetenschap); en die haakte aan bij de oude inwijdingsgebruiken daar. Vermoedelijk, dat hij juist daarom is vervolgd en gedood door de Christenen. (Pardo, op wonderdadige manier te pletter is gevallen, volgens de officiële gegevens. Men wist in die tijd ook al een ongeluk te maken uit iets, dat toch wel opzet was.)

Die gebruiken gaan altijd uit van dit standpunt: de materie is vrouwelijk; de geest is mannelijk. Wanneer een inwijding plaatsvindt, dan moeten geest en stof gezamenlijk beleven. En u begrijpt wel waartoe dat voerde. Dat voerde dus tot sexuele ritën. Die ritën waren niet losbandig. U kunt zich misschien niet voorstellen, dat zo iets op een kuise manier kan geschieden, maar dat is toch werkelijk wel waar. Het was hier niet de kwestie van mensen, die elkaar ontmoetten; maar van een tweetal goddelijke tegenstellingen, die in elkaar opgingen. Zo'n gebeuren was volledig heilig; het was een tempelgebeuren. In de inwijding werd dit noodzakelijk geacht, omdat men zou beseffen dat niet de man en niet de vrouw op zichzelf volledig is; dat niet de geest en niet de stof op zichzelf volledig is, maar dat slechts uit de samenvatting van alle krachten en belevingen de ware bewustwording kan ontstaan. Het waren dan ook ritën, die vóór de grote, eigenlijke inwijding vielen en niet daarna.

De ritën werden overigens in de Loges (de inwijdingsgemeenschappen) verder instand gehouden; het kwam regelmatig voor. Het laatste voorbeeld dat wij van zo'n inwijdingsloge nog kennen, vinden we eigenlijk in Parijs; en wel door Cagliostro o.m., die daar zo'n Loge heeft gehad. Hij noemde dat: de geheimzinnige Loge van Isis. En ook hier treffen we dus hetzelfde aan: een zekere mate van sexuele gebruiken. Een heel andere opvatting dus van kuisheid dan u normaal kent en men in die tijden ook officieel huldigde. Een idee ook dat de naaktheid (het klinkt misschien gek om dat zo te zeggen) een noodzakelijk bestanddeel is van de inwijding. Want wie zich verhult, is niet waar. Degeen, die inwijding zoekt, zoekt waarheid; daarom is hij ontkleed, maar volledig.

Deze dingen zouden in de moderne tijd misschien wel opgeld doen, maar ze zouden ongetwijfeld voeren tot een soort religieuze prostitutie; en dat is weer niet aanvaardbaar. In de tijd, dat voor de mensen het geslachtelijk verkeer normaal was en niet iets, waarover je grote ophef maakte, was dit alles aanvaardbaar. Maar het moet op een andere basis staan.

Nu zoekt men dus in het persoonlijk leven van elke mens een element te brengen, waardoor hij die evenwichtigheid, die twee-eenheid ergens beseft. Maar het behoeft niet meer gebaseerd te zijn op een directe sexuele daad. Het kan, maar het is niet nodig. Alleen, steeds weer wordt men in de moderne inwijding geconfronteerd met afwisselende invloeden van de materie en van de geest. Wie alleen aan de materie hangt, faalt. Wie alleen naar de geest uitgrijpt, faalt. De wisselwerking tussen de beide invloeden

moet binnen het "ik" worden begrepen en moet vandaaruit een volledige aanvaarding zijn van zowel de materie als van de geest; en de wisselwerking tussen deze beide moet innerlijk worden aan gevoeld. Ook op dit terrein dus wel een grote vernieuwing.

Een andere rite, die men tegenwoordig niet zo gemakkelijk meer zou kunnen uitvoeren, is die van de dans.

De dans speelde in heel veel inwijdingsriten een buitengewoon grote rol. Zij ging uit van het standpunt, dat de beweging van de mens niet alleen is een harmonisch of niet-harmonisch gebaren, neen, het is een uitdrukken van cosmische kracht. We vinden daarvoor uitleggingen b.v. bij de yogi. Er is een yogi, een leraar, die precies uitlegt, waarom een mens zich op een bepaalde manier dient te bewegen. Want, zo zegt hij, dan worden de stromen in de aura op een harmonische wijze geleid en is men zo in contact met alle kracht buiten zich, absorbeert die en wordt a.h.w. één met zijn omgeving. De dans was dus oorspronkelijk een zichzelf verliezen.

In de inwijding vonden die dansen meestal plaats tijdens de plechtigheid; en heel vaak was er iemand bij, die in trance raakte (je vindt dat tegenwoordig nog wel bij voodoo; dan dansen ze ook totdat ze stemmen horen. Er zijn bepaalde kerken waar - het is een wijziging daarvan - men meestal in de handen zit te klappen en ook in vervoering raken. Maar daar ging het anders om) en dan spreekt de stem der goden. De dans is een contactmiddel tussen eeuwigheid en tijd. Later wordt dit overgebracht in een persoonlijk contact met het Eeuwige.

Wanneer ze in de bijbel schrijven "David danst voor de Ark", dan is het een aanwijzing, dat David ergens iets meer wist van deze dingen dan algemeen wordt aangenomen. En dan is het ook begrijpelijker, dat Salomo een groot magiër was. Hij heeft het van niemand vreemd. Want in die dans voor de Ark (symbool van God) communiceert a.h.w. de vorst-mens David met de geest Jahwe. Hij komt daardoor niet alleen in een staat van vervoering, maar hij beseft de juiste verhouding tussen God en volk. Hij weet, wat zijn eigen taak, zijn eigen plaats is op dat ogenblik en kan dus zo een volledige uitdrukking geven aan het goddelijk wezen. En dat is iets, dat een ingewijde zoekt.

De dans krijgt later een vermomming en wordt tot een soort dansdrama. Ook daarvan zijn nog overblijfselen. U vindt het b.v. in bepaalde Indische tempeldansen. U kunt het ook weer vinden in de demonendansen in Thibet, maar het komt ook voor in bepaalde negergebieden en misschien zelfs nog in de rondtocht van de Sinterklasen op Terschelling; daar zit het ook in. Het is nl. het uitdrijven van het kwaad door de dans en het daarvoor in de plaats stellen van God. Maar dat moet je zo doen, dat de dans ergens een sleutel bevat voor iedereen. Zo ontstaat dus het gedanst drama, waarbij de strijd tussen licht en duister b.v. wordt uitgevoerd, die een uitbeelding is van de overwinning van het licht, waarin de ontmoeting van de lichtende God en de godin der Aarde wordt uitgevoerd.

De dans wordt langzaam maar zeker verdrongen, omdat het dansen een volksvermaak gaat worden. Precies hetzelfde is dat bij de toneelspelen.

In het begin der middeleeuwen was het toneel hier in Europa een kerkespel. Het waren kerkelijke spelen; ze werden in een kerk uitgevoerd. Maar eigenaardig genoeg, op het ogenblik dat de gewone spelen het kunnen opnemen tegen de Abele-spelen, worden ze uit de kerk verdreven; ze passen er niet meer. Het wordt een vermakelijkheid, zoals het ook met de dans is gegaan. Daarvoor in de plaats stelde men toen de drama's (dus zuiver toneelkunst), waarbij zang en mime een grote rol speelden en vooral ook een soort rei-zang: het zeggen van spreuken, die dan vaak incantaties gelijk waren.

We vinden dan dergelijke inwijdingsgebruiken (bij Eleusis b.v. vinden we daarvan nog tekenen) zelfs in een van de plaatsen waar op het

ogenblik de zang nog zeer wordt gehuldigd: de Scala van Milaan nl. is eens het schouwtoneel geweest van een inwijdingscyclus. Het was kort voordat de Hephaïstos genoemde mime (hij had zich een goddelijke naam aangemeten en dat wijst er al op dat hij dus ook aan inwijdingen deed) daar een theater had, waarin hij voor een bepaalde broederschap bijzondere voorstellingen gaf. Dat is geweest 300 à 400 na Chr. Op diezelfde plaats, als u het precies wilt weten, hebben ze in 1390 eerst een gewoon theater gebouwd en daarna is er in begin 1500 ongeveer weer een theater gebouwd, nadat het eerste was afgebroken. En daaruit is dan de Scala van Milaan gekomen. Maar om niet te veel af te wijken:

Het toneelspel is het uitbeelden van menselijke emoties. Maar het kan ook zijn het uitbeelden van cosmische verhoudingen. En dat heeft men tot op heden toe weten te bewaren. Het kon niet meer zijn: het drama, dat eens werd gespeeld, omdat de goddelijke waarden, die daarin menselijk werden uitgebeeld, nu een amusement zou worden; het zou ontheiligd zijn. Daarvoor in de plaats is gekomen een statige beweging, een ritueel, waarbij alleen de meer ingewijde, degeen die de betekenis ervan heeft bestudeerd, kan zien hoe ook hierin weer wordt uitgebeeld de samenhang tussen God en mens.

Om dat in een groep te doen is moeilijk. Zeker wanneer het gaat om een moderne inwijding. Daarom wordt vaak gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de mensen zelf een bepaald drama te laten opvoeren; en dat gaat in heel beperkte kring. Soms zijn er een man of vier, vijf bij betrokken, soms twee, soms tien. Maar altijd weer, ze voeren een bepaald spel op, ook al beseffen ze het zelf niet. Ze ondergaan een zekere emotie, ze beleven er iets in. Maar die beleving moeten ze dan zien als een uitdrukking van een cosmisch gebeuren, van een cosmische werking. Op het ogenblik dat ze dat begrijpen, is de inwijdingsbetekenis van het spel geboren. En dan komen ze zo dus terug tot de inwijdingsgebruiken, tot bepaalde rituelen voor zichzelf, zuiver persoonlijk desnoods, die voor hen toch weer hun eenheid met het Goddelijke niet alleen uitbeelden maar hun in staat stellen, die onmiddellijk te beleven.

U ziet, ook op dit terrein verandert er veel. Eens had men de gewoonte om de ingewijden toe te laten in het Heilige der Heiligen. Het Heilige der Heiligen was altijd de plaats waar het beeld van God woonde. Of dat het Heilige der Heiligen is van de Joodse tempel met een Ark, waar de onzichtbare God rust tussen de vleugels van de Teraphim, of dat wij komen in een tempel, waar Isis is verborgen achter de sluier, waar, Vesta is geborgen in haar ware gedaante en alleen door haar magden mag worden aanschouwd, het blijft altijd hetzelfde: het beeld van God ontsluitend zien.

U begrijpt wel, dat de ingewijden daar niet samen kwamen om alleen maar een beeld te bekijken. De gedachtengang van de oudheid was deze:

Waan is noodzakelijk voor het gewone volk. Zonder waan kan de normale mens nl. niet bestaan. Wanneer je hem zegt: Er is geen God, dan denkt hij: ik kan m'n gang gaan. Daarom is het voor hem noodzakelijk, dat hij gelooft in een God, die wreekt, die beloont, die wetten geeft. Het is voor hem soms noodzakelijk, dat hij gelooft dat een bepaald wezen goddelijk is, al is het alleen maar, omdat hij het dan spaart: een bepaalde boom b.v. of een bepaald dier. Maar de ingewijde moet de waan verdrijven. En zo waren die eerste inwijdingsbijeenkomsten in een heilige der heiligen (soms ook in een z.g. heilig woud, dat deden de Druïden veel) eigenlijk niet een beschouwen van het heilige. Neen, het was in zekere zin een ontluistering ervan.

Begrijp, dat al die uiterlijke vormen niets te zeggen hebben. Begrijp, dat de uiterlijkheid op zichzelf noodzakelijk kan zijn voor iemand, die een houvast, een regulator nodig heeft. Maar de ingewijde is zelf. Het is niet een God, Die hem regelt. Neen, hij is het zelf. En door de God

zelf te beleven staat hij vrij van alle schijnvertoon. Hij oefent geen kritiek uit. Dat staat hij niet toe.

In het begin was dat eenvoudig. Je kon zien waarom een geloof was opgebouwd. Je kon begrijpen wat de ingewijde aan waan vaak instand moest houden om de eenvoudige mensen de kans te geven eens een inwijding te vinden, om hun te leren althans te leven op een redelijke manier.

In de moderne tijd gaat dat niet meer. Waar is het Heilige der Heiligen dat de mens kan betreden? Er is niets werkelijk geheims meer op deze wereld. Iets, wat top-secret is, staat ongetwijfeld in encyclopaediën of het heeft in de krant gestaan en is dus daar, waar men het voor geheim houdt allang bekend. Dat geheim kan er dus niet meer bestaan. En daarom is de confrontatie voor de moderne mens een andere geworden. Hij wordt niet meer geconfronteerd met de stoffelijke gedaante van een God en met de reden, waarom een geloof wordt opgebouwd. Neen, hij wordt geconfronteerd met God in alle gedaanten, waarin de mensen geloven. Hij moet daaruit zelve een synthese vormen. Hij moet beseffen wat de essentie is van de God, Die leeft in alle godsdiensten.

Die feiten voeren dan weer tot bepaalde vergaderingen van ingewijden. Een vergadering van ingewijden moet u zich nooit voorstellen als iets bijzonders. Het is eerder een aantal mensen, dat in een club bijeenkomt en dat praat, doodgewoon praat. Er wordt ook geen bouwstuk gemaakt of iets dergelijks. Er wordt alleen gesproken en gedacht; en gezamenlijk probeert men te begrijpen wat de drijfveer is van de wereld. Men ontluistert alles wat hoog en heilig heet. Gedachten als God, vaderland, fatsoen, rechtvaardigheid, worden ontdaan van hun schijn gestalten, waardoor ze op de wereld nog invloed hebben. De realiteit moet worden gezien. Vandaar dat de moderne ingewijde, wanneer hij een ogenblik vergeet met de waan mee te spreken, misschien een cynicus wordt genoemd. Hij is een atheïst in de ogen van de gelovigen en een godsdienstige dwaas in de ogen van de atheïsten. Hij is iemand, die nergens bij past. Maar hij trekt, zoals in de oudheid, vaak de mantel der priesterschap om zich heen om op deze wijze de wereld niet in haar waan te storen.

Hier heeft u dus ook weer inwijdingsgebruiken, die zeer sterk zijn veranderd. De essentie blijft gelijk. Maar het essentiële is de beleving ervan. Het gaat niet om de vorm, waarin de beleving wordt uitgedrukt.

Nu moeten we nog even gaan zien wat er eigenlijk in die inwijdingen al zo aan de mens werd gegeven.

In de oudheid was het in de eerste plaats wel een aantal kenwoorden, een aantal trucs. Laten we het maar precies zeggen, zoals het is.

Iemand, die een inwijding had doorstaan werd ingewijd in de methode, waarop je bepaalde wonderen tot stand kon brengen, hoe je het volk op een bepaalde manier kon dwingen of kon overrompelen; hij werd ertoe gebracht om alles te zien van het mechanisme, waarmee men de mensheid bestuurde. Dan zegt u vanuit uw tijd al onmiddellijk: Ja, maar dat is toch bedrog.

Is het bedrog, wanneer ik een mens misleid om zijn gezondheid en zijn leven te redden, als ik weet dat hij met de waarheid zichzelf en misschien ook mij zou vernietigen? Zo dacht men er vroeger over.

In het begin was het dus in de eerste plaats een aantal handigheidjes. Later werd daarbij ook een esoterische waarheid verkondigd en leerde men de verschillende trappen van inwijding onderscheiden, waarbij men dus zelf gaven had (eerst trucs, daarnaast gaven); en naarmate men op de geestelijke ladder verder steeg, kreeg men een grotere macht en gelijktijdig een grotere verplichting.

We vinden dat b.v. uitgedrukt in het beeld van de God der Wijsheid (een alchemistisch beeld) en het z.g. Kasteel der Waarheid (een beeld dat hoofdzakelijk kabbalistisch is). In alle geval ondergaat de mens dus zijn inwijding door meer te weten dan een ander en gelijktijdig gaven te ontwikkelen.

Maar zoals ik in het begin reeds opmerkte, in een wereld waar wetenschap iets normaal is, iets wat a.h.w. aan de lopende band wordt geproduceerd door technische hogescholen, universiteiten e.d., daar is de kennis niet meer een sleutelgeheim. En in een wereld, waarin de politici, de adverteerders en allen het bedrog, de massa-hypnose, de suggestie normaal gebruiken, kan ook een dergelijk middel tot massa-beheersing niets meer zijn. Er moet dus iets anders voor in de plaats komen.

De natuurlijke begaafdheid, welke een ieder krijgt die de geestelijke ladder bestijgt, blijft gelijk. De macht, die hij kan verwerven, blijft gelijk. Maar de manier, waarop het hem wordt medegedeeld, moet een andere zijn. Hij kan niet meer met een geheim de wereld tegemoet treden. Neen, hij moet in zichzelf iets vinden. En wat hij in zichzelf vindt, dat voert dan tot dezelfde gaven, die de eerste ingewijden hadden.

Om nu een voorbeeld te geven: eerst leerde men de mens domineren; dus overwicht hebben op de mens. In deze tijd zal iemand, die een inwijding ondergaat (of hij dat nu bewust weet of maar half bewust ervan is), over het algemeen mensen begrijpen; ik zou zeggen: aanvoelen. In plaats van de mens te regeren, leer je zien hoe hij is; en dan kun je hem toch in de juiste richting brengen, als het nodig is. Je krijgt dus een totaal ander inzicht.

In de plaats van het vroeger gezag, waarmee je met een miraculeus teken probeerde te genezen, leer je nu voor jezelf bepaalde eenvoudige gebruiken, formulers hanteren. Dat doe je om voor jezelf en anderen krachten te kunnen opwekken. Krachten, die zeer groot zijn, maar die helemaal niets meer te maken hebben met de spectaculaire verschijning van een god, die werd geproduceerd door bepaald kleurige kruiden in een vuurpot te gooien, waardoor ineens een golf van lichtende rook opsteeg in de donkere nacht. Neen, de nieuwe inwijding moet de mens haast ongemerkt (en niet meer als iemand met overwicht) inwijden in zijn taak in de mensheid.

Je moet heel veel kunnen prijsgeven. Eens gaf iemand, die zijn inwijding had ondergaan, zijn persoonlijke vrijheid a.h.w. prijs; die was deel van zijn genootschap, zijn broederschap. En hij had geen recht om voor zichzelf te handelen. Op het ogenblik ben je niet meer gebonden aan een groep. Maar je bent wel gebonden aan het vrijlaten van anderen. Je mag geen beroep doen op anderen. Je hebt geen rechten t.o.v. anderen. Dit begrijpende, zul je beseffen dat je van uit jezelf de kracht en het begrip moet opbrengen, waardoor je de ander ten goede leidt, zonder hem in zijn vrijheid te belemmeren. Dat is een belangrijk punt.

De gaven, die daarbij te pas komen, zijn dan ook minder spectaculair. Eens het wonder; ook de wonderbaarlijke genezing. Op het ogenblik misschien het vermogen om als leek een beetje psycho-analyse te plegen, om een mens door handoplegging te genezen; misschien alleen maar de gave om een mens te ontleden.

Eens de mogelijkheid om orakels uit te spreken aan de hand van de stand der sterren. Tegenwoordig de mogelijkheid om aan de hand van de stand der sterren een mens te begrijpen; en door dit begrip die mens in vrijheid te helpen zijn beste mogelijkheden te verwezenlijken.

In de plaats van de glorieuze zelfverzinking in de eeuwigheid de bewuste uittreding naar de godenwereld, die eens deel uitmaakte van de gaven der ingewijden. Er is langzaam maar zeker een concentratie-methode gekomen, waarbij men God a.h.w. inademt, maar niet meer ziet.

In de plaats van de grote bijeenkomsten van de Broederschap in de stof zijn langzaam maar zeker gekomen bijeenkomsten, waarbij het grootste gedeelte van de leden uitgetreden (dus alleen geestelijk) aanwezig is en daarvan misschien stoffelijk niet eens een volledige kennis behoudt.

In de plaats van de wetenschap van vroeger is een vorm van voor-wetenschap (een vorm van helderziendheid en aanvoelen) in de moderne tijd gekomen. En altijd weer geldt daarbij: in de inwijding mag je nooit jezelf als het mid-

delpunt zien. Iemand, die zichzelf als het middelpunt wil zien, bereikt niets. Hij loopt vast, omdat hij aan zichzelf blijft vastkleven. Vroeger was het de mens die egoïstisch was, die voor zichzelf verder wilde gaan dan de broederschap, die werd uitgeworpen. Nu is het de mens, die dat wat hij verwerft, ziet als een persoonlijk bereiken en niet alleen als een gave, die hij moet uitdragen. Ook op deze manier is dus heel wat veranderd.

Alle ritën en gebruiken beschrijven gaat wel een beetje ver. Maar we kunnen toch wel zeggen, dat de gedachte van de inwijding vroeger en nu gelijk is, maar dat de toepassing van die denkwijzen vaak volledig te-gengesteld is. U kunt zich niet meer voorstellen, dat op het ogenblik iemand begint aan b.v. tempelprostitutie of roverij ten bate van een klooster. U zult zeggen: Dat is schandalig. Vroeger was dat mogelijk. En iemand, die zijn inwijding zocht, was soms een rover of soms iemand, die volgens de huidige begrippen erg onfatsoenlijk is. Maar daar ging het niet om. Het ging om de dienst, die je aan het geheel bewees. En dat moest openlijk zijn en sterk.

Nu is die inwijding verborgen, veel meer verborgen dan vroeger, terwijl ze gelijktijdig voor veel meer mensen openstaat. En nu kan dat dus niet meer gebeuren in een openlijke roverij of in een greep naar de macht. Het moet nu gebeuren in de kleine dingen, die je van uit jezelf doet. Je zou kunnen zeggen: Waar de inwijdingsgebruiken van vroeger waren gebaseerd op een domineren van de maatschappij en waar alle ritën daaruit voort-spruitende een uitdrukking waren van een verbondenheid met het Hogere, waardoor men ook macht had en verplichting, zo is de moderne inwijding een aanvoelen van een mogelijkheid die men heeft; zijn de gebruiken en ritën een persoonlijk uitdrukking geven aan datgene, wat men aan hogere krachten erkent; en is het wonder van eens geworden tot de haast niet gemerkte dienst, die men aan de mensheid bewijst.

En ik zou niet volledig zijn, als ik ten laatste niet erbij vermeldde:

Eens was de inwijding niet iets, wat je zocht, maar waartoe je ge-roepen moest worden. Want vroeger was de inwijdingsschool materiëel, ze was besloten. Tegenwoordig is ze open en grotendeels geestelijk.

In de oudheid moest je worden geïntroduceerd; iemand moest je als leer-ling kiezen. Ja, bepaalde geheimen werden alleen maar overgedragen van een stervende ingewijde op de door hem uitverkoren neofiet.

Tegenwoordig zijn alle geheimen voor iedereen bereikbaar.

Maar eens kwam de Meester tot de leerling. Nu moet de leerling tot de Meester gaan. Eens was het een zuiver kenbaar stoffelijke verhouding, waarbij alles was gebaseerd op tastbare dingen. Tegenwoordig is het geheel van de inwijding ergens vluchtig. Het is iets als een schaduw, die steeds verdwijnt, als je er recht naar kijkt; en toch is ze aanwezig.

Eens was de beleving van de inwijding een lichamelijk ondergaan van aller-hand proeven. Tegenwoordig is het vaak een reeks dromen, een ijle gedach-tengang, een vervreemden misschien zelfs van jezelf voor een ogenblik. Er is veel veranderd, maar de inwijding zelf is gelijk gebleven.

En daarmee heb ik, vrienden, een betrekkelijk algemene schets gege-ven van de inwijdingsgebruiken van de oudheid en van tegenwoordig.

Ik heb daarbij de nadruk gelegd op de verandering van de ritën. De ritën, die eens volledig waren vastgelegd voor de gemeenschap en die tegenwoor-dig een persoonlijke benadering zijn van de gemeenschap.

Ik heb u gewezen op de idee, die dezelfde blijft, maar die in haar uiting moet worden aangepast aan het begrip, aan het vermogen, aan het denken van de mens zelf. Ik hoop, dat u daarin aanleiding vindt tot het stellen van vragen, die werkelijk zin hebben, vragen aangaande uw denkbeeld van inwijding.

-:-

D I S C U S S I E.

x We hebben gehoord over velerlei inwijdingsgebruiken, die de mens moesten bevrijden uit zijn beperkingen. Maar wat is het dieper gelegen doel, waartoe die bevrijding slechts het middel was?

- Dat is heel eenvoudig te zeggen: Een mens is normalerwijze, ofschoon hij een eeuwig wezen is en dus niet behoort tot deze aarde, zeer sterk gebonden aan alle verschijnselen van de wereld. Hoe sterker hij is gebonden aan het materiële, aan alle materiële opvattingen, kortom, aan het geheel van het stoffelijk leven, hoe minder kans hij heeft dat hij zijn innerlijke werkelijkheid vindt. Hoe meer je dus naar de materie zoudt streven, gebonden zoudt zijn aan de materie en aan alles wat daar geldt, des te minder kans er is dat je je bewust wordt van je eigen vermogen en van het werkelijk ego.

De inwijding heeft altijd ten doel gehad om de mens in de eerste plaats terug te brengen tot eenheid met zijn werkelijk "ik". En dat werkelijk "ik" leeft buiten de materie, dat heeft heel andere doeleinden, stellingen, ideeën, mogelijkheden dan men op aarde heeft. Dus zolang u gebonden blijft aan stoffelijke stellingen, wordt u daardoor vervreemd van uzelf. En toch moet men eerst in zichzelf een eenheid zijn, wil men het stoffelijk voertuig kunnen zien als een deel van zichzelf, waarmee men iets bereikt; iets eeuwigs, niet alleen maar iets tijdelijks.

De bevrijding van de mens had dus ten doel: hem los te maken van allerhand vooropgezette ideeën. Zijn gedachten omtrent eigendom, omtrent belangrijkheid op grond van stoffelijke bereikingen moesten worden gebroken; zijn idee van harmonie als een kwestie van erkenning van zijn wezen moest plaats maken voor het idee van een wisselwerking tussen hem en anderen; zijn gedachten van God als iets, waarmee hij privé iets kon doen, moest plaats maken voor het begrip dat God een kracht is, waaruit hij kan leven en werken, maar die helemaal niet zijn bediende is. Al die dingen bij elkaar waren dus het dieper doel van de inwijding. Want alleen de mens, die zichzelf terugvindt en die van uit zichzelf leert leven, kan beantwoorden aan zijn cosmische taak.

Men vindt het in de oude inwijdingen zo vaak terug. Ze zeggen b.v. dat de ingewijde over de brug van de dood is gegaan; dat de ingewijde is teruggekeerd uit het graf; dat hij - de dood gestorven zijnde - de herrezene is. Men noemt doden soms zelfs "herrezenen". Dat wijst er dus allemaal op dat een afstand-doen van de aarde met haar beperkingen betekent: het aanvaarden van het Hogere, het grotere leven. En altijd weer is elk inwijdingsgebruik, elke rite door alle tijden - of het nu vandaag is of in een ver verleden of in één van de meer bekende inwijdingen van de oudheid - geweest: de mens confronteren met zichzelf en door zichzelf met zijn functie temidden van het cosmisch geheel. Want de ware ingewijde is iemand, die in de beperkingen van een stoffelijk voertuig zijn gehele wezen en taak tot uitdrukking brengt in dit deel van de tijd (dus zichzelf uitdrukt in alle werelden en niet alleen maar hier); iemand, die zijn krachten niet slechts put uit het beperkt stoffelijk besef (dat eigenlijk driekwart geheugenwerk is), maar uit het bewustzijn van de eeuwigheid, waarin alle samenhangen plaatshebben, waarin alle mogelijkheden kunnen worden beschouwd en niet alleen maar bepaalde.

God vinden wil dus zeggen: je plaats vinden in de cosmos. Werken als ingewijde wil zeggen: binnen een besef van God en cosmos van uit jezelf de taak vervullen, die bij jouw wezen past; dus jezelf zijn in cosmische zin. En dat is eigenlijk het einddoel van de inwijding.

x Dat betekent dus ook, dat een mens zich eigenlijk volkomen moet losmaken van alle bindingen.

- Dat is natuurlijk heel erg moeilijk en daarvoor bestaat er geen voor-

schrift. Maar ik kan hier weer het best verwijzen naar een bekend bijbelwoord, dat heel vaak wordt geciteerd: "Laat alles achter u: vrouw, kind en ouders, verdeel uw bezit onder de armen en volg mij."

Dat zei Jezus. En om het nu te zeggen in de termen van de meer moderne jongelui: "Laat de hele rotzooi barsten en zoek het ene doel, dat belangrijk is."

Maak je geen illusies van: ik heb iets. Je hebt nooit iets werkelijk. Maak je geen illusies van belangrijkheid, want die is maar schijn. Maak je geen illusies van onmisbaarheid, want zodra je weg bent, staan er 20 anderen klaar om je plaats in te nemen, onverschillig waar of wat. Denk niet, dat je in deze vorm belangrijk bent, maar begrijp dat je door je invloed op het geheel van de cosmos belangrijk bent. En waar je ook bent en wat je ook doet en wat je ook hebt of niet hebt, onthoud nu maar: ik ben niet belangrijk. Wat ik hier heb, wat ik doe, wat ik bezit, is slechts belangrijk door de invloed, die ik in geestelijke en in stoffelijke zin op anderen uitoefen.

Daar heeft u het geheel in een nutshell, zou ik zeggen.

x Is het zo, dat vroeger de mensen merendeels wisten van een eeuwig leven?

- Neen, dat is niet waar.

x Ik zou toch zeggen, dat je er toch eerst van overtuigd moet zijn dat je eeuwig bent, voordat je inwijding zoekt.

- Ja, maar vroeger was het wel een beetje anders. Dat heb ik u al verteld. Vroeger zocht de Meester de leerling. Tegenwoordig is dat niet meer nodig. De mensen dachten, dat als ze dood gingen het afgelopen was, behalve dan helden, vorsten en priesters, die zouden dus wel voortleven. Maar de gedachte aan een voortbestaan bij b.v. de Joden kwam eigenlijk pas na Christus. Voor die tijd had men wel het idee van sluimeren en mogelijk later wel een keer herrijzen, maar dood is voorlopig dood, tot het Laatste Oordeel. De gedachte was dus: je bent dood, je rust, je slaapt, je bent a.h.w. weg; en eens zal God alles weer wakken en ben je weer wakker, dan leef je pas voort. Dus geen opeenvolging van levens.

De Egyptenaren zagen het nog een beetje anders, zoals u misschien weet. Zij dachten: De ziel heeft een woning en die bestaat uit drie delen. Die ziel kan dus leven in een heilig land. Zij heeft een voertuig (wij zouden het noemen: een astraal wezen), ze heeft bovendien nog een lichaam dat weer iets verder is en dat in de sferen leeft en dan hebben we het eigenlijke "ik", dat een band kan blijven vormen tussen de wereld en de eeuwigheid.

Wanneer je echter bij de inwijding kwam, dan was het eerste dat ze je begonnen te leren de gedachte, dat dood geen dood is. En dat is waarschijnlijk de oorzaak geweest van de z.g. dodenrituelen, die altijd weer zijn voorgekomen. Altijd weer werd op de een of andere manier het sterven gesuggereerd in de inwijding. En dat was niet alleen maar om - vooral in het begin - het einde van het oude bestaan aan te duiden (dat is het later geworden), maar aanvankelijk was het om duidelijk te maken, dat je sterft en toch leeft. Dus het eeuwige leven heeft in de inwijding een rol gespeeld.

Vroeger zocht men de mensen uit, die daarvoor geschikt waren en voedden hen tot dat begrip op. Op het ogenblik heeft bijna iedere mens de mogelijkheid om over een voortbestaan na te denken en daaraan eventueel te geloven. Het is dus niet meer nodig de inwijding voor te bereiden. Daarom kan nu worden gezegd, dat een ieder a.h.w. van uit zichzelf de inwijding zoekt (niet eens meer de Meester), hij zoekt de inwijding. Vroeger zocht de Meester degenen, die voor inwijding geschikt was. Een groot verschil

x Zijn onze eindexamens ook niet een soort van inwijding, weliswaar liggend op een ander vlak? Het gaat daarbij toch niet alleen om het opdoen van kennis, maar het is het bewijs van een prestatie in algemene zin. Wat denkt u hiervan?

- Nou, ik ben het er om de doolie dood niet mee eens. Kijk eens, een examen is tegenwoordig een noodzakelijk kwaad, waardoor je blijk geeft eens datgene geweten te hebben wat je daarna zo snel mogelijk weer vergeet. En ik geloof dan ook dat we het examen niet moeten zien als een inwijding, integendeel. Het is alleen een poging (het is eigenlijk een soort magie) om datgene wat je in jezelf zou moeten bereiken over te dragen aan een stukje papier, zodat je er verder geen moeite meer voor hoeft te doen. En dat, mijne vrienden, zou ik zeker geen inwijdingsritueel willen noemen.

Ik wil er ook op wijzen, dat kennis-examens niet voorkwamen in de inwijding. Zelfs de pythagorese inwijdingen, die toch het dichtst bij uw idee van scholing lagen, kenden het examen niet. Ze kenden alleen het je bewustworden en het bewijs geven van hetgeen je in je droeg. De toehoorder kon op een gegeven ogenblik rustig tot spreker worden, indien hij daarvoor rijp was; en die rijpheid bepaalde hij zelf. Dan werd aangenomen, dat hij innerlijk zou blijven werken om een steeds waardiger spreker te worden en dus weer een stap verder te gaan. Tegenwoordig is een examen iets, dat je aflegt om de ellende van het leren eindelijk af te sluiten met de zekerheid dat je het een ander later kunt laten zien; al is het niet meer door je prestaties, dan wel door het papier. Neem u me dus niet kwalijk, dat ik daarover anders oordeel dan u.

x Hoe is het mogelijk, dat een vrouw een kind krijgt, dat "niet van haar is"?

- Dat vindt u misschien een groot raadsel. Maar als u goed had opgelet, dan had u toch wel begrepen, waar het eigenlijk om gaat. Ik ben een beetje cryptisch geweest, dat geef ik graag toe.

U moet u herinneren dat ik zei, dat in het ritueel geslachtelijk verkeer de man stond voor de god of de geest en de vrouw voor de natuur. Dat wil zeggen, dat het geheel van hetgeen zich afspeelde niet lichamenteel deel van hen was. Het kind als zodanig werd dan ook niet beschouwd als het product van de man en de vrouw, maar als het product van godheid en natuur. En wanneer u zich de moeite getroost om b.v. eens de mythologie van de Grieken na te gaan, dan zult u meermalen horen, dat er een kind werd geboren (vooral Jupiter had er nogal een handje van). Het was dus niet Jupiter in hoogst eigen persoon; maar er was alleen sprake van een samenkomen, waarbij Jupiter optrad. De kinderen waren in het verleden dus ook niet een normaal deel van het gezin. De wijze, waarop ze waren ontstaan (en dat kun je zo ongeveer narekenen, hoe dat was), stelde hen buiten het gezin, gaf hun andere rechten en ook tempelrechten. Maar binnen het gezin hadden ze een normaal bezitsrecht; ze hadden echter geen verantwoordelijkheid tegenover het gezin, maar tegenover de tempel. Hun opvoeding was niet het recht van het gezin en het ouderlijk gezag, maar het was het recht van de tempel, van de inwijdingsgroep. En dat betekende, dat als een kind zou erven, het bezit overging op de tempel en het dus niet een geheel bleef. Vooral in de tijd, dat in vele gebieden het bezit langs de matriarchale weg ging, was dat dus heel erg moeilijk. Want een mannelijk kind, op die manier tot stand gekomen, had alle rechten en trad dus ook in de plaats van de oudste dochter b.v. Daardoor werd dus de gehele sociale situatie een andere. En toen eenmaal het bezit door huwelijk werd uitgebreid (zoals in Indië, in Griekenland, in Rome en later zelfs in Frankrijk) en het dus niet in de eerste plaats de liefde was, zoals u dat tegenwoordig ziet en een wederzijdse attractie, was dat een samenkomen van een man en een vrouw, opdat zij gezamenlijk nageslacht zouden voortbrengen, dat hun beider bezit in één hand zou kunnen verenigen. En wanneer nu de zekerheid niet meer bestond dat dat kon gebeuren, ging men zeggen: Dan moet ik een voorbehoud maken en moet ik dat anders regelen. En dat was erg moeilijk, want dan moest men tegen de heersende wetten ingaan en kwam je in conflict met de

tempel en met de vorst. En wat gebeurde er dus al heel gauw? Dat er vrouwen waren die zeiden: "Ja, alles goed en wel, ik wil graag aan die rite deelnemen, maar niet als ik eenmaal getrouwd ben." En daar begon de grote moeilijkheid.

Nu begrijpt u dus waarom ik die term heb gebruikt. Het kind, dat op die manier ontstond, had dus wel eigendomsrechten op de ouders maar geen verplichting tegenover hen, terwijl normaal het kind volgens de oude opvatting juist verplicht was zijn ouders te helpen, te steunen en voor hen te zorgen. Je nageslacht was vroeger zo iets als tegenwoordig de A.O.W. En dat viel daar weg. De betekenis werd dus een andere. En dat betekende, dat 't in een sociale samenhang, waarin voor de kinderen en voor het bezit een bepaalde plaats werd ingeruimd, niet meer zo gemakkelijk mogelijk was om deze ritën zonder meer te doen plaatsvinden; dat daar een verzet tegen kwam.

Ik hoop, dat het nu duidelijk genoeg is?

x Behalve het geven van een leer aan de mensheid, beter gezegd: een leefwijze, zie ik de taak van Christus gedurende zijn aardse aanwezigheid ook als een zeer hoge inwijdingsopgave. Is dit juist gezien?

- Dat is heel juist gezien. Wanneer u tenminste die inwijdingsopgave niet wilt distilleren uit datgene, wat er op het ogenblik van de christelijke leer is overgebleven. U kunt daarover lang of kort spreken, neemt u nu maar van mij aan dat men dus terwille van het geloof als een gebonden groep, als een organisatie, steeds weer bepaalde ideeën een beetje heeft weggedrukt, anders heeft geïnterpreteerd of een woordje heeft weggelaten, ja, dat men zelfs al in de eerste tijd (in de tijd dat de apostelen nog leefden) bepaalde leringen absoluut geheim hield en alleen aan de ouderen gaf. Dat waren wat u tegenwoordig zoudt noemen de bisschoppen, de Patriarchen, die in een bepaalde stad de oudste priesters waren. Die kenden de leer, anderen niet. Want de leer van Jezus is er één, die de samenhang en de samenwerking vooropzet, maar die daarbij alle discipline onmogelijk maakt.

De discipline, die Jezus vergt, moet van binnenuit komen; die mag niet van buiten worden opgelegd. Jezus stelt geen ritueel. Neen, hij stelt een spontaan samenkomen en beleven: de broederschap-maaltijd. Hij stelt niet de gemeenschap als iets: van alles samen in één potje en dan daaruit lepelen. Neen, hij stelt het als een leven van het toeval. En dat was niet aanvaardbaar.

Jezus' inwijding zelf bracht de mens tot God als een persoonlijke beleving. Ik doe een beroep op de Vader; de Vader antwoordt. Als je je dan niet helemaal waardig voelt om met de Vader direct contact te krijgen, dan mag je een beroep doen op de kracht Jezus om met de Vader in contact te komen. Zoals de tovenaars, bij wijze van spreken, zich beroept op het geheime zegel van Salomo en het daarin verborgen woord. Dus niet als een "ik ga door Jezus tot de Vader", neen, in mijn vertrouwen op Jezus, in het kennen van zijn leer ligt mijn recht om de Vader te bereiken.

Ja, wat moet je dan doen? Jezus' inwijding bestaat zeker en bestaat op het ogenblik nog. Ze wordt overal een beetje verdraaid, zelfs de Christian Science geeft daarin geen volledig juist inzicht. Ze geeft wel een deel van de waarheid weer, maar weer niet het geheel, omdat het is gebouwd op de gedachte van een organisatie, van een samenwerking, die niet van binnenuit komt, maar die a.h.w. ontstaat door een gemeenschappelijk aanvaarden van stellingen.

Jezus' leer is geen leer van stellingen. Het is een leer van een wijze van leven. En door die wijze van leven ontvang je innerlijke kracht. Die innerlijke kracht verheft je a.h.w. boven allerhand kleinigheden in de wereld; ze maakt het je mogelijk duivelen uit te drijven, mensen te genezen, te profeteren, alles wat er maar nodig is, al is het te wandelen

over water of tegen de wind te zeggen: "Wees stil"; of te zeggen: "Vang hier vissen" en ze worden gevangen.

Een heerschappij. Die leer van de persoonlijke heerschappij is onaanvaardbaar voor apostelen, die zo graag organiseren en daarbij - laten we eerlijk zijn - onmiddellijk zijn begonnen met het schieten van een paar grote bokken. Getuige de eerste Christengemeenschap te Jeruzalem.

Jezus' leer was een inwijdingsleer. Het is dan ook eigenaardig dat we juist van de leerling, die van de inwijdingsleer het meest wist en die waarlijk Jezus' broeder was (en dat betekent ook gelijke), Johannes, zo weinig horen. De inwijdingsleer past niet bij het eenvoudiger concept van de andere apostelen, dat toch altijd enige machtsbegrippen in zich droeg. Bartholomeus wist er ook veel van. Daar hoor je ook weinig of niets meer van.

x Maar voor de Christus zelf was het ook een moeilijke opgave. Iemand werd tussen de slangen gestuurd, maar Jezus werd tussen de mensen gestuurd. Kun je het zo opvatten?

- Je kunt dan nog zeggen: Het is gevaarlijker dan een slangenkuil. Ik geloof, dat je het anders kunt zien. Degeen, die in de slangenkuil gaat, gaat in de kuil om zichzelf aan zichzelf te bewijzen. Maar Jezus, die de Christusdrager op aarde is, doet dit niet om zichzelf aan zichzelf te bewijzen; dat heeft hij al voordien gedaan. Maar hij doet het om zijn cosmische taak te vervullen. En daar staan we dus voor het eigenaardige, dat Jezus handelt als een vol-ingewijde; dat hij zijn cosmische taak op aarde vervult ten koste van alles. En dat dit zelfs zover gaat, dat hij na de dood terugkeert; waarschijnlijk niet alleen om nog moed te geven aan zijn leerlingen maar ook om hun nog leringen van inwijdingsgehalte te verstrekken, waardoor zij dus volledig zijn weg kunnen gaan. We zullen de vergelijking toch wel kunnen trekken en ze is misschien nog niet zo dwaas. Maar ik zou die toch graag opzij zetten, omdat ik hier in de eerste plaats in Jezus degene zie, die wordt ingewijd. Hij gaat ook in de woestijn en daar wordt hij beproefd; dat wijst op een inwijding. En dan tot de mensheid terugkerende zijn besepte ware taak en wezen vervult door zijn leven. Het is wel aardig om het te stellen, zoals u doet. U kunt het ook wel doen, maar het doet geen recht aan Jezus.

x Daarom zeg ik ook de Taak. Per slot van rekening is hij de zoon en niet de Vader. Ook hij moet nog verder.....

- Ook dat is nog een vraag, want nu komen we op religieus terrein. In elke inwijding wordt, voordat je de grote, de laatste inwijding doormaakt, de mens geleerd dat hij de zoon van God is. Dus het is niet alleen Jezus, die de zoon is. Iedereen is het kind Gods, de zoon Gods. En Jezus realiseert zich dat bewust; de meeste anderen zijn zich daarvan niet bewust. De werkelijke inwijding zegt dus niet: Jezus is de zoon en hij gaat voort naar de Vader, hij moet nog wat doen. Dat heeft er niets mee te maken. Jezus is voortgekomen uit de Vader (zoals wij allemaal zijn voortgekomen uit de Vader) en hij beseft dit met geheel zijn wezen, daardoor is hij de zoon. Maar de grote fout; die de mensen maken, is te zeggen dat hij "de enig geboren Zoon Gods is". En dan weten ze zelf niet waarom ze het doen.

Als we die terminologie eens toepassen op al die heidense geloven, die zo streng worden vervolgd, dan zien we ook steeds, dat de goden als het ware persoonlijk naar de wereld komen om semen in te brengen in een vrouw en zo een zoon geboren te doen worden. Dit is dus een verkeerd begrepen teruggrijpen naar de oude inwijdingen, die we verminkt terugvinden in alle mythologie van die tijd. Laten we dus heel voorzichtig zijn met het Christendom.

x Een onbelangrijke taalkundige vraag: Opnieuw hebben we kunnen horen dat de geest esoterisch mannelijk is. Waarom wordt dan zo dikwijls door uw collega-leraren van de O.D.V. het woord gebruikt, alsof het vrouwelijk was:

b.v. men spreekt over "haar".

- Dat is heel eenvoudig te zeggen: omdat de geest als geheel nu eenmaal sexeloos is, kun je aan die geest elke kwaliteit toekennen. De geest, waarover doorgaans wordt gesproken, is de persoonlijke geest van de mens, van het ego. Dit ego is dus in feite geslachtloos, maar is door zijn vorm en wezen materie t.o.v. het Groot-Goddelijke waar het naar toe streeft; en dan is het dus vrouwelijk. Op het ogenblik echter, dat wij God zien als de bezielende Geest; is Hij het niet-materiële t.o.v. de materie; en dan is Hij mannelijk t.o.v. de natuur.

Ik hoop niet, dat het een antwoord is, waarover u ontevreden bent en dat u zegt: Ik vind het gezocht. Het is toch werkelijk waar.

Geest op zichzelf zou eigenlijk onzijdig moeten zijn. Maar naar gelang haar of zijn verhouding (we gebruiken dus meestal "haar") t.o.v. datgene, waarmee ze in verband treedt, is het mannelijk zodra het optreedt als representant van het Goddelijke alleen (zonder vorm) en is het vrouwelijk zodra het een vorm is, waarin het Goddelijke Zich openbaart.

x In deze laatste eeuw is in de filosofie het irrationalisme opgekomen. Was dat ook een gerichte poging om op den duur de massa te doen begrijpen, dat het rationele niet het enig-zaligmakende was als reactie op de verheerlijking van de rede? En als een brug tot vernieuwde waardering van geloof?

- Het gaat hier niet alleen om het scheppen van het irrationalisme uit de geest (in dit geval dus mannelijk), maar om de mensheid terug te brengen tot het geloof. Het irrationalisme is in zekere zin ook een spontaan gebeuren, een spontane reactie, want de redelijkheid is het systeem. En de rede als zodanig - systematisch gezien - is een dwangbuis, waarin de mens niet waarlijk leven kan; want de mens zelf is geen rationeel wezen, al denkt hij het. De mens is in feite irrationeel. En zo ontstaat er dus een verzet tegen iets, wat men als een benauwend keurslijf voelt, iets waarin men zich niet volledig kan uiten. Maar dan gaat het nog lang niet altijd in de richting van het geloof, laten we dat niet vergeten. Het gaat slechts tot het verwerpen van de reden en in sommige gevallen zelfs tot het stellen van het onredelijke als beeld van de wereld. Het geloof op zichzelf is nl. nooit onredelijk, het is niet irrationeel in de zin van strijdig met de rede. Geloof is bovenredelijk en niet onredelijk. En de bovenredelijkheid komt dus wel in het irrationalisme zo hier en daar naar voren, maar grotendeels is het toch een ontkenning van de zin van het redelijke of een aantasting van de zin ervan.

Ik geloof dus, dat we hier volkomen reëel moeten zeggen: het kan misschien uit de geest bevorderd zijn, maar we mogen het niet zien als alleen voortgebracht uit de geest. Zoals er in deze dagen vele verschijnselen zijn, die indirect gunstig zijn voor een verdere inwijding en ontwikkeling van de mensheid, die echter niet alleen uit de geest of door de Witte Broederschap tot stand zijn gebracht, maar die - eenmaal in de mens ontstaan als deel van een logische ontwikkeling - worden gebruikt door de geest of door de Broederschap om voor de mens de weg van de nieuwe inwijding te openen.

x De Joden geloofden niet aan een voortbestaan, maar rustten tot de Dag des Oordeels. Maar dan kom ik in strijd met een vraag, die Jezus aan zijn discipelen stelt: "Wie zeggen de mensen dat ik ben?" En dan antwoorden ze: "Sommigen zeggen Elia of Jeremia of één van de profeten." Dan moeten ze dus ook aan een reïncarnatie hebben geloofd?

- Dat hebben ze ook wel, maar niet als een algemene wet. Want in de bijbel vinden we dus verscheidene voorbeelden, waarin wordt gesteld dat iemand "weer zou keren". Maar dat weerkeren heeft alleen betrekking - let wel - op de helden, op de koningen, de profeten; dus op de groten en niet op de massa.

Als er geen vragen meer zijn, dan hoop ik dat u het niet erg vindt, dat ik nog even doorspreek over inwijding.

Wanneer wij met inwijdingsgebruiken bezig zijn, dan behandelen we eigenlijk de geschiedenis der mensheid van rond 120.000 jaar, iets meer of minder, in 40 minuten. U begrijpt wel wat er dan overblijft. Rekent u eens uit hoeveel jaren je daarover eigenlijk had moeten spreken. Wat we dus doen, is een schets geven. Maar in die schets liggen de sleutels van een totale inwijding. Wanneer u dus iets hoort over een inwijding - er is daarover nogal eens gesproken door onze groep en ook door anderen - dan kunt u aan de hand van de begrippen, die u hier hebt gekregen, ook zien wat er eventueel kan zijn veranderd, hoe de verhoudingen liggen, waar het om gaat. En met dat doel heb ik de inwijding gesteld.

Nu wil ik een tweetal voorbeelden van inwijding geven met alle ritens en gebruiken, die daarbij komen. En dan hoop ik dat de voorbeelden - één van een nieuwe en één van een oude inwijding als tegenstelling t.o.v. elkaar - een goed slot zijn voor deze avond en meteen ook een aardig voorbeeld van wat er al zo kan zijn.

Dan beginnen we met de oude inwijding.

De Meester heeft een leerling gevonden. Hij heeft hem met zich meegenomen. Hij heeft diensten in de tempel verricht, voor het altaar. Hij heeft zich waardig getoond om priester te zijn. Hij heeft geleerd in de school, die men heeft. En nu komt het ogenblik, dat hij verder moet gaan. Want men heeft hem aangetrokken tot dit priesterschap, dit sjamaan-zijn eventueel, niet slechts om hem een vertegenwoordiger van de goden te maken, maar hij moet nu erkennen wat de waarheid is en daarom moet hij op de proef worden gesteld. Maar iemand op de proef stellen, zonder dat hij weet waar het om gaat, heeft weinig zin. En daarom wordt hij uitgenodigd voor een plechtigheid, die altijd weer in een bepaald klooster, in een bepaalde tempel plaatsvindt en meestal betrekkelijk ver van de bewoonde wereld.

We zullen ons deze keer eens bezighouden met een mysterie, dat uit Atlantis stamt en dat werd beoefend o.m. in bepaalde steden in Iberië (het Iberisch schiereiland) en ook wel in Zuid-Amerika en Zuid-Afrika. Wat ik beschrijf, is natuurlijk niet overal precies gelijk. Maar toch kunt u er wel zeker van zijn, dat de hoofdbestanddelen ervan overal aanwezig zijn. Zeker, de ene keer zal een pilaar of een zuil wat hoger of wat lager zijn, een bekken zal misschien anders gevormd zijn, wat dieper of wat minder diep, maar daarop komt het toch niet aan.

De leerling reist met zijn Meester. Vele dagen is hij te voet of misschien met een rijdier getrokken door een niet ongevaarlijke streek. Hij komt binnen in het klooster en het eerste dat hij ziet zijn planten; er is groen. Rondom is het een wildernis (een jungle misschien of een woestijn), maar daar heerst er een vrede. Het is als een park waar palmen wuiven, waar water in een paar stroompjes over de grond dartelt en klatert, er zijn misschien zelfs fonteinen.

In de tuin wordt hij welkom geheten door ouderen. En ze groeten hem, alsof hij een bijzonder belangrijk personage is. Oudere, misschien reeds vergrijsde, priesters haasten zich om hem te helpen bij het baden. Zij brengen schone kleren, schone sandalen. Ze brengen hem een krans van bladeren, die hij op het hoofd kan zetten, misschien een bloem om aan te ruiken. Zij brengen reukstoffen aan.

Door de tuinen, waarin de vogels zingen, waar het vredig en rustig is, gaat hij vervolgens naar het gastverblijf. Hier valt hij al snel in slaap. Uitputting van de moeilijke reis, de vele opwinding, de dranken en de spijsen, die hem rijkelijk zijn gereikt, doen hem inslapen.

Maar midden in de nacht wordt hij plotseling opgeschrikt; er staat een bode voor hem. Een vreemde gedaante, gehuld in gewaden. Er is geen

gelaat zichtbaar; zelfs de hand is niet zichtbaar en toch is hij aangeraakt. Stom wenkt de verschijning hem om mee te gaan. Hij gaat mee. Overall is het duister.

Hij komt binnen in de tempel. En daar, waar hij eerst meende te kunnen voortschrijden, moet hij nu plotseling een trap af.

In een verborgen gewelf brandt een vuur. Eerst meent hij alleen te zijn, dan ziet hij hoe gestalten als dreigende schaduwen van alle kanten op hem afkomen. Een ogenblik vraagt hij aich af, of hij misschien geofferd zal worden. Maar al snel ontdekt hij dat dit broeders zijn. Men leidt hem naar een plaats achter het vuur, achter het altaar en zegt hem stil te zijn.

Er zijn velen, allen leerlingen en jongelingen die hij nog niet heeft gezien, die daar zijn samengebracht. Allen zijn ze gekleed; meestal zelfs slordig, want ze hebben geen tijd gehad om zich goed in orde te maken.

Vóór hen begint het schouwspel. Priesters en priesteressen wervelen af en aan in de dans. Het vuur wordt gevood met geurig hout. Een vreemde, bedwelmende geur gaat door het hele vertrek. Plotseling klinkt er het geratel, het stampen van rinkelbommen en een vreemd gezang. Uit de gebaren vlecht zich een plechtige dans, een ritueel, waarin het lijkt alsof een slang zich rond het altaar kronkelt. Altijd weer opnieuw, nu de gezichten naar buiten en dan naar binnen gewend, gaan ze voort. Priesteressen voegen zich zingend daarbij. Nu vallen de gewaden en daar gaan ze: oud en gerimpeld, jong, allen door elkaar. Hun schaduwen vallen op de muren.

En dan incanteert ergens een stem een gebed. Plotseling klinken de woorden verstaanbaar; uit het onverstaanbare van de taal komt een begrip naar voren:

Als de schaduwen, die dansen, zo is de werkelijkheid.

Als het vuur, dat licht geeft, zo is de kracht van de Eeuwige, Die in u leeft. Sterk zijt gij uit het vuur.

En dan.....o, wonder, gaan de priesters naar het altaar. Ze raken het aan, ze schrijden door het vuur. De priesteressen schrijden door het vuur; ze zijn schijnbaar ongedeerd.

Op dat ogenblik is het, alsof een roes de jongelingen bevangt. Ze zouden mee willen gaan, ze zouden door het vuur heen willen gaan in die vreemde, schuifelende dans, ze zouden mede die gebaren willen maken. Ze kunnen haast niet rustig blijven. Maar zouden ze willen opstaan, dan is daar een vreemde, verholde gestalte, die hen terugwijst. Een stap, een gebaar, waarvoor ze terugschrikken: gezag.

Dan ineens ontwaren ze hoe priesters en priesteressen tot elkaar komen, elkaar verlaten, tot elkaar gaan. Ze zien hoe het hele spel van de schepping zich schijnt af te spelen; hoe schimmen tot dieren worden en dieren tot mensen. En ze weten niet meer, of het werkelijkheid is of droom.

De damp hangt zwaar. Ze kunnen haast niet meer ademen. Het vuur wordt feller en feller. De hitte is groot. Dan valt het offer in het vuur: een schaap dat geslacht is, fruit soms, wat graan. En terwijl ze dan nog kijken, slapen ze in. Het wordt rustig.

Als ze wakker worden, liggen ze in de tempel zelf en hoe ze ook zoeken, de trap is niet te vinden. De vroegere krochten zijn weer verborgen.

De Meester komt en zegt tot hen: "Nu is het tijd." En dan weet de leerling, dat het tijd is om zijn beproeving te ondergaan.

Dan gaat hij in een eenzaamheid en men toont hem symbolisch hoe hij sterft. Het duurt soms dagen, voordat hij de dood heeft aanvaard. Pas wanneer hij zich beschouwt als niet meer tot de levenden behorend, dan eerst mag hij binnentreden.

Hij wordt gedoopt; soms met het sap van vruchten als het bloed van de aarde zelf, dat één maakt met de aarde, soms met het bloed van leven-

de dieren. Dan staat hij op en vraagt zichzelf af: "Wie ben ik?"
De priester antwoordt hem: "Zoek uzelf een naam."

Dan dwaalt hij in eenzaamheid in de tuinen, ziet misschien medeleerlingen, maar hij heeft geen zin om te spreken. Hij zoekt een naam, een naam. Hij wil weten wie hij is, zijn geheime naam. Zo vindt hij niet alleen een verborgen naam maar een begrip van zichzelf, een begrip van leven.

En dan wordt hij weer in gezelschap gebracht; nu in de volle tempel. Weer dansen de priesteressen en de priesters. Weer klinken de heilige gezangen, weer klinkt het vreemde ritme van rinkelbommen, trommen en het nasaal snerpen van een fluit. Hij moet alles afleggen, alles achterlaten; niets is van hem.

Men grijpt hem beet, men legt hem op het altaar. Een zwaard gaat omhoog.....Zal hij sterven? Wanneer hij het aanvaardt en zich niet verzet....het mes beroert hem niet. Naast hem beroert het een ogenblik de altaarsteen.....een paar druppels bloed vloeien weg; een paar druppels, die in een beker worden gemengd met water en waaruit hij en alle broeders drinken. Je bent één met ons.

En dan mag hij mee. Mee achter de tempel waar de geheimen schuilen. De geheimen van kennis, de geheimen van het heelal, van de loop der sterren. Men zegt hem: "Ziet, dit al kunt gij leren, dit al kunt gij verwerven. Maar gij zijt gestorven. En indien gij wilt leven, zult gij voortdurend moeten sterven."

Als de leerling dit aanvaardt, begint hij als noefiet te streven naar bewustwording.

Dit is een kleine schets van een enkele fase van inwijdingen, die ongetelde duizenden keren op aarde hebben plaatsgevonden. Maar de dagen, dat er tempels en kloosters waren verborgen in de eenzaamheid, zijn voorbij. Wanneer ze er nog liggen, dan zijn ze niet meer bewoond door de ingewijden. Misschien dat er nog ergens offervuren branden, maar het grote geheim van de dans, de beheersing van het vuur, is praktisch verloren gegaan. En waar ze nog bestaat, is ze niet meer deel van de inwijding.

De moderne inwijding.

De moderne mens leeft. En op een bepaald ogenblik van zijn leven voelt hij plotseling: ik heb een taak, ik moet iets volbrengen; en hij weet niet wat. Hij zoekt iets wat hem belangrijk lijkt, iets waarbij hij groter zal zijn dan hij nu is. En hij slaagt niet. Bij elke schrede, die hij in die richting zet, lijkt het wel, alsof het noodlot hem afvoert. En toch wil hij meer, hij wil hoger. Elke keer weer wordt hem iets gegeven: een inzicht, een raad. Maar hij begrijpt het niet en daarom blijft hij zoeken. Toch wordt hem elk ogenblik weer iets gegeven, waardoor hij ondanks zijn wanhoop en vaak zijn tegenzin in het leven een schrede verder komt.

In hem wordt voor het eerst een denkbeeld geboren, dat niet meer zuiver stoffelijk is; een denkbeeld dat hem verenigt met ongeziene krachten, ook al kent hij ze niet. En dit is als de reis, die men eens maakte door de woestijn of de wildernis om te komen tot het klooster waar de inwijding begon.

Dan komt er een ogenblik dat het je meevalt. Alles loopt mee. Van alle kanten komen de ideeën op je af, je voelt je als verfrist. Het lijkt, of het leven nieuwe inhoud, nieuwe zin krijgt. Je schept je beelden. Met die beelden schijn je weer in te sluimeren en te dromen; ze worden geen werkelijkheid.

Dan denk je op een gegeven ogenblik: Nu kan ik niet meer verder, nu is alles ten einde, nu heeft het geen zin meer. En dan staat daar plotseling een vreemde gestalte: een mens, een droombeeld misschien, een onverwachte studie; en die maakt je los uit je huidig leven en denken.

Je wordt geconfronteerd met problemen. Kun je jezelf blijven, kun je die problemen beschouwen als iets, waaraan je zelf geen deel hebt, kun je - zoals je nu de wilde dans van de wereld rond je ziet, als dat gebeuren, waarvan je plotseling het onzinnige gaat zien en gelijktijdig het wonderbaarlijke - kun je dat verwerken, zonder zelf deel eraan te hebben? Probeer niet er midden in te stappen. Wie dat probeert, ach, die brandt zich. Je kunt niet bewust zijn en gelijktijdig beheerst in de wereld optreden. Zeker, er zijn wat krachten wakker geworden. Je hebt misschien de mogelijkheid om je te verroeren. Je ziet soms iets van een mysterie. Maar als je weer wakker wordt, dan lijkt het of het een illusie is geweest. Je vraagt je af, of je die gave hebt bezeten, of dat wel waar is, of dit wel zin had, of dit niet een dwaas spel is geweest. En je zoekt naar de betekenis, maar je kunt haar niet vinden; zoals eens de leerlingen in de tempel zochten naar de geheimzinnige trap, die ze waren afgegaan; die verborgen ligt.

En dan begint de fase van inwijding, die het meest wonderlijke is van alles. Want nu kan men niet meer zeggen: Zoek jezelf een naam. Nu moet je een taak zoeken, die niet je persoonlijkheid uitdrukt, maar je relatie met de eeuwigheid. Je moet alles wat is geweest onverschillig terzijde schuiven. Je moet vernieuwd zijn.

Dan komen de beproevingen. Soms lijkt het, of je niet verder komt. Je vraagt je af, of je niet dwaas bent. Het lijkt, of niets zin meer heeft. lusteloos ga je verder. En toch, op een gegeven ogenblik ontdek je dat er ergens mogelijkheden zijn. Een enkele keer krijg je een glimp van wat er misschien eens kan worden bereikt en nog kun je dat niet verwerken, daarvoor moet je leren, werken en studeren. Het is geen gave, het is iets wat je je moet verwerven.

Wanneer je zover bent gekomen, sta je voor de drempel van de werkelijke inwijding. Dan hier dan daar wordt je iets gegeven, waardoor je een juister beeld krijgt van al dat wonderlijke, dat onredelijke misschien, maar ook van al dat logische, dat voortvloeit uit je contact met de eeuwigheid.

Je bouwt je een beeld op. Elke keer moet je jezelf op de proef stellen en elke keer dreig je te breken, want je hebt hindernissen te overwinnen. Je moet je ideeën overwinnen, je moet je beperkingen overwinnen. En nog steeds is niemand gekomen om te zeggen: "Ik ben je Meester." Je hoort misschien een stem, die zegt: "Ik ben je Meester." Maar op het ogenblik, dat je een beroep erop wilt doen, omdat je nu meent verder te kunnen gaan, zwijgt die stem en sta je alleen, eenzaam. En je vraagt je af, waar je naar toe moet. Heb je dan de kracht om verder te gaan? Heb je dan de kracht om voor jezelf te zeggen: De eenheid met de cosmos, mijn vervulling van de cosmische taak, die ik misschien nu nog niet besef, is het enige doel en de enige zin van mijn bestaan? Kun je dan alle zelfbeklag vergeten, alle zelfverheerlijking terzijde schuiven, alle egoïsme opzij zetten? Wanneer je dat kunt, dan komen er contacten en stemmen, dan zijn er gebeurtenissen in je leven, die je duidelijk maken wat al het voorgaande betekende.

En dan ineens lijkt het, of je kunt zien. Je ziet onder duizend mensen er één; en je ziet: die is met mij verwant. Je ziet tienduizend boeken; en je grijpt dat ene boekwerk dat nodig is om je beeld verder en concreter uit te werken. Je ziet alle godsdiensten ter wereld; en uit elk springt een vonk over en ontsteekt in jezelf een vlam van Godsbewustzijn.

En dan.....dan sta je voor de inwijding en spelen er misschien in de gedachten plotseling beelden en spreekt er diep in je een stem, die je niet kunt thuisbrengen, die je duidelijk maakt dat je verbonden bent in een groot werk, in een grote oneindigheid.

Er is verschil tussen oud en nieuw. De beproevingen waren in het begin lichamelijk zwaarder. Maar nu ben je eenzamer, omdat je alleen door je

eigen zoeken, eigen werken, eigen studie, eigen strijd, je volhouden tegen elke mislukking in ten slotte kunt slagen.

Eens kon je zeggen, tenminste in die kring van broeders: Zij weten dat ik ingewijd ben. Nu zal niemand het weten, behalve misschien een enkeling. Die enkeling zal er geen acht op slaan. Hoogstens door je een enkele keer een taak te geven of een woord te spreken. Verder is alles als gewoon. Je bent eenzaam, totdat je leert uitgaan in de geest, uitgaan in de sfeer, waarin de broeders samenkomen.

Als je dat hebt bereikt, zie je hoe het witte licht zich uitstort; dan baad je je in het witte licht en ben je vernieuwd, gestorven als een oud mens, een oude geest, herboren als een compleet geheel. Een wezen, dat de kracht Gods draagt, de wet Gods uitbeeldt, dat de bestemming hem door God gegeven volmaakt vervult in elke wereld en sfeer.

Dat is het verschil tussen de inwijdingen. In deze dagen kan een ieder inwijding vinden. Maar om haar te vinden moet hij zijn weg alleen gaan. In deze dagen kan een ieder bereiken. Maar de bereiking eist een volharding en een innerlijke rust, die zwaarder zijn dan de beproevingen van voorheen.

Ik hoop u hiermee een verhelderend beeld te hebben gegeven. De gebruiken van eens zijn anders dan de gebruiken van heden. Het oude kan in deze tijd herleven. Ook nu is het mogelijk dezelfde weg te treden, die eens werd gegaan. Ook nu kan misschien de dans, het woord, de geheimzinnige zang, de bezwering een rol spelen. Maar je hebt geen organisatie meer achter je; er is geen broederschap, waarin je dit alles vindt. Eenzaam beleef je en eenzaam bereik je. En slechts wanneer je de geest beseft, weet je dat je niet eenzaam bent.

Daarmee hoop ik dat ik deze avond een redelijk besluit heb gegeven en daardoor heb duidelijk gemaakt, waarom dit onderwerp belangrijk is. Wanneer u dit vergelijkt, dan ligt hier de oplossing van uw eigen inwijding, zo u een inwijding zoekt of beleeft. Het is de verklaring voor veel wat u van uzelf en van het leven niet begrijpen kunt. Het stelt duidelijk de eis, die u wordt gesteld: Leef voor het levende, voor de cosmos en niet voor uzelf, dan zult ge de waarheid beseffen.

:--:--: